

ಇಂದ್ರಜಿತು ಕಾಳಗ

[ಸೂಚನೆ :- ಇದು ಬಲಿಷ್ಠ ನಾರಾಯಣ ಭಾಗವತರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಇಂದ್ರಜಿತು ಕಾಳಗ ಪ್ರಸಂಗದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು , ಭಾಗವತರಿಗೆ ಆದಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ]

[ಪಾತ್ರಗಳು :- ರಾಮ , ಲಕ್ಷ್ಮಣ , ವಿಭೀಷಣ , ಸುಗ್ರೀವ , ಹನುಮಂತ , ಜಾಂಬವ , ಕಪಿಗಳು , ರಾವಣ , ದೂತ , ಇಂದ್ರಜಿತು , ಸೀತೆ , ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ]

[ವನವಾಸದಲ್ಲಿ ಇರುವ ರಾಮ-ಲಕ್ಷ್ಮಣರ ಓಲಗ]

ರಾಮ-ಲಕ್ಷ್ಮಣ : (ಆದಿ) ರಾಮ ರಾಮ | ದಯಾಸಾರ || ಭೂಮಿಪಾಲಕ | ಭಕ್ತ ವತ್ಸಲ || ಪ ||
ಸಾಕೇತಾಧಿಪ | ನಾದ ದಶರಥ || ನಾ ಕುಮಾರರು | ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರು || ಮಾತೆ ಕೈಕೆಯ |
ಮಾತಿಗೋಸುಗ || ಈತ ರಾಘವ | ಸೀತೆಯೂ ಸಹ ||

ರಾಮ-ಲಕ್ಷ್ಮಣ : (ಏಕ,ಕೋರೆ) ಆಡುತ್ತಾಡುತ್ತಾ ಬಂದ ರಾಮ | ಸಂತೋಷದಿಂದ | ಆಡುತ್ತಾಡುತ್ತಾ
ಬಂದ ರಾಮ || ನೋಡುವರಿಗೆ ದಯ | ಮಾಡುವ ಗುಣನಿಧಿ | ಬೇಡುವರಿಗೆ ಕೈಯೊಳ್ | ನೀಡುತ ವರವ
|| 1 || ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವಿನಂಥ ಮೈಯ | ಪರಿಮಳಿಸುವ | ಪುಲ್ಲೋಚನ ಮದನನಯ್ಯ || ಕಲ್ಲಾಗಿ
ಮಲಗಿದ | ಹಲೈಯ ಸಲಹಿದ | ಕಲ್ಯಾಣಾಂಗ ರಘು | ವಲ್ಲಭ ರಾಮ || 2 ||

[ರಾಮ-ಲಕ್ಷ್ಮಣರ ಓಲಗ ಮುಗಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ವಿಭೀಷಣ , ಸುಗ್ರೀವ , ಹನುಮಂತ , ಜಾಂಬವ ಮತ್ತು ಕಪಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ , ತೈತ್ತೈತ್ತೈತ್ಯ.....]

ರಾಮ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಸತಿಯನರಸುತ ಪೋಗಿ ವಾನರ | ಪತಿಯ ಸಖ್ಯವ ಬೆಳೆಸಿ ಜನಕ ||
ಕ್ಷಿತಿಪನಾತ್ಮಜೆ ಇರುವ ವಾರತೆ | ಅರಿತು ತಾನು ||

[ಹಿಂದಿನ ಕಥೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದ ನಂತರ ಇನ್ನೂ ರಕ್ತಸರು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಏನು ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ]

ಕಪಿ-1 : (ಮಟ್ಟೆ-ತತ್ತತ್ಯೈ) ರಾಮ ಪದವ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ | ಪಾದ ನಂಬಿ ಪೊರಟು ನಾವು || ದೇವ ನಿನ್ನ
ಅಡಿಯೊಳಿಗ | ಸೇವೆ ಮಾಡ್ತೆವು ||

ಕಪಿ-2 : (ಮಟ್ಟೆ-ತತ್ತತ್ಯೈ) ರಾಮ ನಿನ್ನ ಪಾದ ಸೇವೆ | ದೊರಕಿದಿದುವೆ ಭಾಗ್ಯವೆನುತ || ನಿನ್ನ ನಾಮ
ಬಲದೊಳಿಗ | ಖಳರ ವಧಿಪೆನು ||

ರಾಮ : (ಜಂಪೆ-1,2) ಕಾಮಿನೀಮಣಿ ಕೇಳು ರಾಮಚಂದಿರನು ಬಳಿ | ಕಾ ಮಹಾ ಕಪಿಗಳುದ್ದಾಮ
ಸಾಹಸವ || ಕಂಡು ತೋಷವನು ಕೈಗೊಂಡು ಮತ್ತವರನುರೆ | ಕೊಂಡಾಡಿದನು ಪ್ರಬಲ
ಪಿಂಡರಿವರೆಂದು ||

[ರಾಮನು ಕಪಿಗಳ ಸಾಹಸವನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಾನೆ]

ಜಾಂಬವ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಎನಲು ಜಾಂಬವನೆಂದ ಕೈಮುಗಿ | ದಿನಿತು ಬರಿದೇ ಪೊಗಳಲೇತಕೆ ||
ಚಿನುಮಯನೆ ನಿನ್ನೊಡಲೊಳಿಹುದೀ | ಜಗತಿ ತ್ರಯವು ||

ಹನುಮಂತ : (ಮಟ್ಟೆ) ಪೊಗಳಬಾರದು | ರಾಘವ ದೇವ | ಜಗತಿ ಪಾಲನೇ | ನಿನ್ನ ದಯೆಯಲಿ || ರಘು
ಕುಲೋದ್ಭವ | ನಿನ್ನ ಸೇವೆಯ | ಅಗಲದೆಸೆಗೈವು | ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲಿ ||

ರಾಮ : (ಜಂಪೆ-1,2) ಮೂಗಿನಲಿ ಬೆರಳಿಟ್ಟು ತೂಗಿ ನಿಜ ಮುಕುಟವನು | ರಾಘವನು ರವಿತನಯಗಾಗ
ನಗುತೆಂದ || ಬಲುದಣಿದುದೈ ನಮ್ಮ ಬಲವೆಲ್ಲ ಇಂದಿನಲಿ | ಬಲವಂತ ರಾಕ್ಷಸರ ಗೆಲುವ ಬಗೆಗಾಗಿ ||

ಸುಗ್ರೀವ : (ಜಂಪೆ-1,2) ದೇವ ದೇವೋತ್ತಮನೆ ನಿರುಪಮಿತ ಚಾರಿತ್ರ | ಭಾವ ದೈತ್ಯಾಂತ ಖರ ವಿದ್ವಂಸಿ
ಜಯತು || ಪೇಳಲೇನಿದೆ ನಿನ್ನ ಕಿಂಕರರಿಗೀಪರಿಯ | ಲೀಲೆ ಸಾಕೆನುತ ನಮಿಸಿದರೆಲ್ಲ ಪದದಿ ||

ವಿಭೀಷಣ : (ಏಕ,ಕೋರೆ) ಕುಜನರೆಡೆಯು ಸಲ್ಲ ನಿಜವೆಂದು ಬಂದೆ | ರುಜೆಗಡವಿಯ ಮದ್ದೇ
ರುಜುವಾದುದಿಂದೇ || ಪರನಾದಡೆಯು ಹಿತಕರನೆ ಸುಬಂಧು | ಬರಲಹಿತವು ಬಂಧುಪರನೆ ಕೇಳಿಂದು ||

ರಾಮ : (ಜಂಪೆ-1,2) ಕಷ್ಟಕೊದಗಿಸಿದೆ ಸೌಮಿತ್ರಿ ನಿನ್ನನು ಬರಿದೆ | ರಕ್ಷಸರ ಬವರದೊಳು ಪಡೆದೆ ಸಂ
ಕಟವ || ಏನು ಪೊಗಳಿದರಲ್ಲ ಇದುವೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ | ವಾಸಿ ಪಂಥದೊಳಾಯ್ತು ಶ್ರಮವೆಂದ ರಾಮ ||

ಲಕ್ಷ್ಮಣ : (ಕೇದಾರಗೌಳ-ಅಷ್ಟ) ಎನ್ನ ಕೇಳುವೆಯ ಸಂಪನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮ | ನಿನ್ನೊಳರಿಯದೇನಯ್ಯಾ ||
ಕುನ್ನಿಗಳುಪಟಳ ನಿನ್ನೊಳು ಸಲುವುದೇ | ಚೆನ್ನಿಗ ನೀ ಪೇಳಯ್ಯ ||

ರಾಮ : (ಜಂಪೆ-2) ಎಂಬನಿತರೊಳು ತರಣಿ ಅಂಬರವನಿಳಿದ ಅಪ | ರಾಂಬುಧಿಗೆ ಮುಗಿದುವಂ
ದಂಭೋಜನಿಕರ ||

[ರಾವಣನ ಓಲಗ]

ರಾವಣ : (ಭಾಮಿನಿ-ಅಬ್ರ) ಬಳಿಕ ಮರುದಿನವಿತ್ತ ರಾವಣ | ಅಲಘುತರ ವರ ಸಿಂಹ ಪೀಠದಿ | ಕುಳಿತ
ನೊಡ್ಡೋಲಗದಿ ದಿತಿಜರ ಸಭೆಯ ಮಧ್ಯದಲಿ ||

ರಾವಣ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಲವನೆ ಕೇಳ್ಕುರ ನರ ಭುಜಂಗಮ | ಭುವನದಲ್ಲಣ ದಶವದನನು ||
ತ್ಸವದೊಳೊಡ್ಡೋಲಗವನಿತ್ತನ | ದೇನ ಬಣ್ಣಿಪೆನು ||

ರಾವಣ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಏನನುಸಿರುವೆ ಎನ್ನನುಜೆಯಭಿ | ಮಾನವನು ನೃಪವರನು ಕಳೆಯಲು ||
ದಾನವಿಯು ತಾನೈದಿ ಖರನಾ | ಸ್ಥಾನಕಾಗ ||

ರಾವಣ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಉಸಿರಲೀ ವಾರ್ತೆಯನು ಕೇಳು | ತ್ತಸಮ ಬಲರುಗಳೈದಿ ಯುದ್ಧದಿ || ಬಿಸಜಸಖ
ವಂಶಜನ ಬಾಣದಿ | ವಸುಧೆಯೊಳಗೆ ||

ರಾವಣ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಕೇಳಿ ಕಿಡಿ ಕಿಡಿಯಾಗಿ ಪ್ರಳಯದ | ಕಾಲಭೈರವನಂತೆ ನಿರ್ಜರ || ಜಾಲವನು
ಕರೆ ಕರೆದು ಪೇಳಿದ | ರಾವಣಾಖ್ಯ ||

[ದೂತನ ಪ್ರವೇಶ]

ದೂತ : (ಭಾಮಿನಿ) ಓಲಗದೊಳಿರುತಿರಲು ರಾವಣ | ನಾಳುಗಳು ಪದಕೆರಗಿ ನಡುಗುತ || ಕಾಳಗದ
ಪರಿಗಳನು ಪೇಳ್ಕರು | ಖೂಳನೊಡನೆ ||

ದೂತ : (ಏಕ) ಖಳರಾಯ ಲಾಲಿಸೈ ಬಿನ್ನಪವ | ಮಹಾನುಭಾವ | ಖಳರಾಯ ಲಾಲಿಸೈ ಬಿನ್ನಪವ ||
ಮೊದಲು ಕಳುಹಿದ ಭಟರನೆಲ್ಲ | ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ | ಸದೆದು ಸಾಹಸವ ತೋರ್ದರೆಲ್ಲ ||

(ಭಾಮಿನಿ) ಕಲಹದಲಿ ಮಕರಾಕ್ಷರಾದಿಗ | ಳಳಿದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳ ನಡುಗುತ || ಖಳತಿಲಕಗರುಹಿದರು
ಚಾರಕ | ರಢಿಕ ಭೀತಿಯಲಿ ||

[ದೂತನು ತೆರಳಿದ ನಂತರ]

ರಾವಣ : (ನಾದನಾಮಕ್ರಿಯೆ-ಅಷ್ಟ) ಮಕರಾಕ್ಷ ಮಡಿದ ವಾರ್ತೆಯ ಕೇಳಿ | ದಶ | ಮುಖ ಮನಗುಂದಿ
ಕ್ಷೇಶವ ತಾಳಿ || ಅಕಟಕಟೇನೆಂದು ಹಲುಬಿದ | ಗೆಲ್ವ | ಯುಕುತಿ ಕಾಣದೆ ಮಂಚಕೊರಗಿದಾ ||

ರಾವಣ : (ನಾದನಾಮಕ್ರಿಯೆ-ಅಷ್ಟ) ಜನನಿಯಾಡಿದ ಹಿತ ವಾಕ್ಯವ | ವಿಭೀ | ಷಣ ಪೇಳಿದ ನೀತಿ
ಮಾರ್ಗವ || ಮನಕೆ ತಾರದೆ ಮೂರ್ಖನಾದೆನು | ರಾಮ | ಮನುಜನೆಂದೇ ನಂಬಿ ಕೆಟ್ಟೆನು ||

ರಾವಣ : (ನಾದನಾಮಕ್ರಿಯೆ-ಅಷ್ಟ) ತಂಗಿಯು ಕುಲಕೆ ಕೇಡಾದಳು | ಗೆಲು | ವಂಗವಿಲ್ಲೆಮಗೆ
ರಾಘವನೊಳು || ಮುಂಗೈವ ಕಜ್ಜವೇನೆನಲಾಗ | ಧೈ | ಯಂಗಳೊರೆದನಿಂದ್ರಜಿತು ಬೇಗ ||

[ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾವಣನಲ್ಲಿಗೆ ಇಂದ್ರಜಿತು ಬರುತ್ತಾನೆ]

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ತ್ರಿವುಡೆ) ಜನಕ ದುಗುಡವಿದೇಕೆ ನಾಳೆಯ | ಅನುವರದಿ ನರ ಪ್ಲವಗರನು ಶಾ ||
ಕಿನಿಯರಿಂಗೀಯದಿರೆ ಕೇಳ್ ತವ | ತನುಜನಲ್ಲ ||

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ತ್ರಿವುಡೆ) ಅಸುರ ಪತಿ ಕೇಳ್ ನಿನ್ನ ಸೋಲದ | ಸಸಿಯಕಿತ್ತಿಕ್ಕುವೆನು ರಾಮನ || ಬಸುರಿನಲಿ
ಬೆಳಗುವೆನು ಲಕ್ಷ್ಮಣ | ನುಸುರ ಜಲದಿ ||

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ತ್ರಿವುಡೆ) ಮುಂದೆ ಬಹ ಕೋತಿಗಳ ಮರ್ದಿಸಿ | ಹಂದೆ ನರ ಕುರಿಯನ್ನು ಗೆಲದಿರೆ ||
ಕಂದನೇ ನಾ ದಶಗಳನೆ ನಿಮ | ಗೆಂದುಸಿದ್ ||

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ತ್ರಿವುಡೆ) ಮತ್ತೆ ಸುಗ್ರೀವನಕಪಾಲವ | ನೊತ್ತಿ ಪಾತ್ರೆಯನೆಸಗಿ ಕಪಿಗಳ || ನೆತ್ತರನು
ತುಂಬುವೆನು ಬಿಡು ಪರ | ರಿತ್ತ ವ್ಯಥೆಯ ||

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ಭಾಮಿನಿ-ಅಬ್ರ) ಧುರಕೆ ಕಳುಹಾ ವೈರಿಗಳ ಸಂ | ಹರಿಸದವರೊಳು ಸೋತು ಬಂದರೆ ||
ಪುರವ ಪೊಗಿಸದಿರೆನಲು ವೀಳ್ಯವನಿತ್ತು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟ ||

[ರಣವೀಳ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ರಾವಣನು ತೆರಳಿದ ನಂತರ]

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ಶಂಕರಾಭರಣ-ಮಟ್ಟೆ) ತಂದೆಯೊಳಪ್ಪಣೆಯಗೊಂಡು | ಸ್ಯಂದನವನು ಏರಿ ದೈತ್ಯ ||
ವೃಂದ ಸಹಿತ ಪೋಗಿ ಧುರಕೆ | ನಿಂದನಿಂದ್ರಾರಿ ||

[ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ತೆರಳುತ್ತಾನೆ , ಮೊದಲು ಕಪಿಗಳು ಇದಿರಾಗುತ್ತಾರೆ]

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ಶಂಕರಾಭರಣ-ಮಟ್ಟೆ) ಸಂಧಿಸಿ ವಾನರರ ಸೇನೆ | ಯಂದು ಮಹಾಯುಧದಿ ಖೂಳ ||
ಕೊಂದು ಕೆಡಹಿ ಪೋದ ಧುರಕೆ | ನಿಂದು ಮಾಯದಿ ||

[ಯುದ್ಧ , ಕಪಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೊಡೆದು ಓಡಿಸಿ , ರಾಮನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ , ರಾಮನ ಪ್ರವೇಶ]

ರಾಮ : (ಶಂಕರಾಭರಣ-ಮಟ್ಟೆ) ಬಿದ್ದಸೇನೆ ಕಂಡು ರಾಮ | ನೆದ್ದ ಬಿಲ್ಲ ಹಿಡಿದು ಸರಳ || ತಿದ್ದಿ ಬಿಡಲು
ಪೋಗಿ ಖೂಳ | ನಿದ್ಧದ ಕಂಡು ||

ರಾಮ : (ಶಂಕರಾಭರಣ-ಮಟ್ಟೆ) ಶಬ್ದವೇದಿ ಶರವು ಖಳನ | ಹೊದ್ದಿ ಎಳೆದು ತರಲು ರಾಮ || ಭದ್ರಗೆ
ಮಾರಾಂತು ನುಡಿದ | ಯುದ್ಧ ಮಧ್ಯದಿ ||

[ಶಬ್ದವೇದಿ ಅಸ್ತದಿಂದ ಇಂದ್ರಜಿತುವನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಕೆಡಹಿ ಇದಿರಿಸುತ್ತಾನೆ]

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ಭೈರವಿ-ಏಕ) ಪಡ ಮಾನವಪತಿ ಕೇಳು | ಕಪಿ | ಗಡಣವ ಕೆಡಹಿದೆ ತಾಳು || ಮಡದಿಯ
ಕಳಕೊಂಡಧಮ | ಧುರ | ಕೊಡುವೆಯ ಸುಲಭವೇನಮಮ ||

ರಾಮ : (ಭೈರವಿ-ಏಕ) ಮಾಯದಿ ಗೆಲಲೆಣಿಸುವೆಯ | ತವ | ತಾಯ ಬಸಿರೊಳಗಡಗುವೆಯ ||
ಸೂರ್ಯಕುಲಜ ರಾಮನಲಿ | ಉ | ಪಾಯ ಫಲಿಸದಿಂದಿನಲಿ ||

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ಭೈರವಿ-ಏಕ) ಅರಿಗಳ ಗೆಲೈತ್ನದೊಳು | ದನು | ಜರು ದಿಟ ಮಾಯಾವಿಗಳು ||
ನರರೆಮ್ಮನು ಕೆಣಕುವದು ಕುರಿ | ಹರಿಗಿರಿದಾದಂತಹುದು ||

ರಾಮ : (ಭೈರವಿ-ಏಕ) ಪರನಾರಿಯರಪಹರಿಸಿ | ನಿ | ಜರರನು ಗೆಲಿದಾ ಸಹಸಿ || ಧುರದಲಿ
ಪರಿಕೆಪೆನೆಂದು | ರಘು | ವರ ಶರಗಳ ಬಿಡಲಂದು ||

[ಯುದ್ಧ , ಇಂದ್ರಜಿತು ಓಡಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ]

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ಭಾಮಿನಿ) ಇವನ ಗೆಲುವಡಸಾಧ್ಯವೆನುತಲಿ | ತವೆ ಪಲಾಯನಗೈದು ಬಳಿಕಾ || ಪವನಜನ
ಸಮ್ಮುಖಕೆ ರಥ ಚಾಚಿದಡೆ ತಡೆದಂದ ||

[ಹನುಮಂತನನ್ನು ಇದಿರಿಸುತ್ತಾನೆ]

ಹನುಮಂತ : (ತ್ರಿವುಡೆ) ಭಳಿ ಭಳಿರೆ ಮಾಯಾವಿ ಕಪಿಗಳ | ಗೆಲಿದು ರಾಮನೊಳಳವಿ ಸಾಗದೆ ||
ಕೊಳಗುಳಕ್ಕೆನ್ನಿದಿರು ಬಂದೆಯ | ಬಲುಹ ತೋರೈ ||

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ತ್ರಿವುಡೆ) ಹಿಂದೆ ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನು | ಬಂಧಿಸುತ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರದಿಂದಲಿ || ತಂದೆಗೊಪ್ಪಿಪ
ಕಾಲ ಶೌರ್ಯವು | ಕುಂದಿ ಹೋಯ್ತೆ ||

ಹನುಮಂತ : (ತ್ರಿವುಡೆ) ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಖಳರು ವನದಲಿ | ಸತ್ತುದರಿಯೆಯ ಮುಷ್ಟಿ ಹತಿಯಲಿ || ವೈರ್ಧ
ಬಗುಳುವುದ್ಯಾಕೊ ನಿರ್ಬಲ | ಸತ್ಯವಂತ ||

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ತ್ರಿವುಡೆ) ಜಾರತನದಿಂ ಪುಟ್ಟಿರುವೆ ವೃ | ತ್ರಾರಿಯಿಂ ಮಡಿದಧಮ ನಾ ದಿವಿ ||
ಜಾರಿಯೆಂಬುದನರಿತು ಸೆಣಸೈ | ವೀರ ಹನುಮ ||

ಹನುಮಂತ : (ತ್ರಿವುಡೆ) ತೋರು ಬಲುಹೆಂದೆನುತ ಖಳನ ಪ | ಚಾರಿಸುತ ಗಿರಿ ವೃಕ್ಷವೆರಗಲು ||
ತೀರದಾಹವದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ | ದೂರ ಸರಿದ ||

[ಯುದ್ಧ , ಇಂದ್ರಜಿತು ಓಡಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ]

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ಭಾಮಿನಿ) ಹವದಿ ಕೀಶನ ಗೆಲಲರಿದು ಕಾ | ದುವರು ಸೀತೆಯ ನೆವನದಿಂದಲಿ ||
ಪ್ಲವಗನೆದುರೊಳು ತಲೆಯರಿಯೆ ಪಿಂದರಿವರೆಂದೆನುತ ||

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ಭಾಮಿನಿ) ಅವನಿಜಾತೆಯ ತೆರದಿ ಮಾಯದ | ಯುವತಿಯನು ನಿರ್ಮಿಸುತ ಖಳ ಖಡು ||
ಗವನು ಗಳಕಿಡಲನಿಲಜನ ಮುಂದೊದರಿತಾ ಮಾಯೆ ||

[ಹನುಮಂತನು ಇಂದ್ರಜಿತುವನ್ನು ಅರಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಇಂದ್ರಜಿತುವು ಮಾಯಾ ಸೀತೆಯನ್ನು ಎಳೆದು ತಂದು ಖಡ್ಗದಿಂದ ಕಡಿಯಲು ಉದ್ಯುಕ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ]

ಸೀತೆ : (ನೀಲಾಂಬರಿ-ಆದಿ) ನೋಡಿದೇನಯ್ಯೋ ಹನುಮ | ರಾಕ್ಷಸನೆನಗೆ | ಮಾಡುವಾಜ್ಞೆಯ ನಿಸ್ಸೀಮ ||
ಗಾಢದಿಂ ಬಂದು ಬಿಡಿಸು | ಮತ್ಕಾಂತನನ್ನು | ಕೂಡಿರ್ಪೆ ಒಮ್ಮೆ ಬದುಕಿಸು ||

ಹನುಮಂತ : (ಕಲ್ಯಾಣಿ-ಅಷ್ಟ) ಮತಿವಂತ ಖಳನೆ ಕೇಳೊ | ಪೌಲಸ್ತ್ಯಜ | ಸುತ ನಿನ್ನ ತಾತ ತಾಳೋ ||
ಅತಿ ಬಲಾನ್ವಿತ ಭೂತ | ಪತಿ ಭಕ್ತನನ್ಯಾಯ || ಪಥಗತಿಯವನಲ್ಲ | ಶ್ರುತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೋವಿದ ||

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ಭೈರವಿ-ಏಕ) ಮರ ಹಾರುವ ಮರ್ಕಟಗೆ | ಈ | ಪರಿ ಕಲಿಸಿದರ್ಯಾರ್ ನಮಗೆ ||
ಧರಣಿಜೆಯಿಂ ಖಳವಂಶ | ಸಸಿ | ಉರಿಯಿತು ಮಾಳ್ವೆನು ದ್ವಂಸ ||

ಸೀತೆ : (ನೀಲಾಂಬರಿ-ಆದಿ) ಜನಕರಾಯನೊಳುದಿಸಿ | ರಘುಕುಲ ರಾಜೇಂ | ದ್ರನ ರಾಣಿ ಎಂದೆನ್ನಿಸಿ ||
ಎನಗಿಂತು ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದ ಕರ್ಮ | ಬೆಂಬಿಡ | ದನುಸರಿದುದು ನೋಡಿದ ||

ಹನುಮಂತ : (ಕಲ್ಯಾಣಿ-ಅಷ್ಟ) ದಿತಿಜರೊಳ್ಳೆಗಳನು | ಮುಂದಕೆ ಲಂಕಾ | ಪತಿ ಎಂದೆನಿಪ ವೀರನು ||
ಅತಿಪರಾಕ್ರಮಿ ಇಂದ್ರ | ಜಿತು ಎಂದು ಕರೆಸಿ ಕೊಂ || ಡತುಳ ಸಾಹಸಿ ಘನ | ಪ್ರತಿಮ ಬಲಾಢ್ಯನು ||

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ಭೈರವಿ-ಏಕ) ಬರಿತತ್ವದ ಮಾತುಗಳು | ಎನ | ಗೊರೆದರೆ ಬಿಡೆನಾನಿವಳ ||
ಕೊರಳನ್ನರಿದಪೆನೀಗ | ತಡೆ | ವರಕರೆಸಿಕೊ ನೀ ಬೇಗ ||

ಸೀತೆ : (ನೀಲಾಂಬರಿ-ಆದಿ) ಎನಗಾಗಿ ಕಾದಿ ದಣಿದಿರಿ | ಎನ್ನನು ಕೊಲ್ಪು | ದನು ನೋಡಲಾದುದೀ ಪರಿ ||
ಇನಕುಲಾಂಬುಧಿ ಚಂದ್ರನ | ಸತಿಗಾದ ಕಷ್ಟ | ವನು ಕಂಡು ಬಿಡಿಸೋ ಹನುಮ ||

ಹನುಮಂತ : (ಕಲ್ಯಾಣಿ-ಅಷ್ಟ) ಸ್ತ್ರೀಹತ್ಯ ಪಾತಕಿಗೆ | ಚತುರ್ಯುಗ | ಗೇಹ ನರಕದೊಳಗೆ || ದ್ರೋಹಿ
ರಕ್ತಸನೆ ಸಂ | ದೇಹವಿಲ್ಲದಕೆ ವೈ || ದೇಹಿಯ ಬಿಟ್ಟೆನ್ನೊ | ಳಾಹವಕಿಡಿರಾಗು ||

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ಭೈರವಿ-ಏಕ) ಬಲ್ಲೆನು ನೀ ಲಂಕೆಣಿಯ | ರಘು | ವಲ್ಲಭನಾ ತಾಟಕಿಯ || ಚೆಲ್ಲ ಬಡಿದು
ಬಂದೆನಗೆ | ಮತಿ | ಯಿಲ್ಲದೊದರುವೆಯಾ ಬಿನುಗೆ ||

ಸೀತೆ : (ನೀಲಾಂಬರಿ-ಆದಿ) ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆವ ದಾನವ | ಕೊಂಡೊಯ್ದು ತೋರು | ಪ್ರಾಣೇಶಗೆನ್ನ ದೇಹವ ||
ನೀನೇನ ಯೋಚಿಸದೆ | ನಿಲ್ಲದಿರನು | ಮಾನ ಬೇಡ್ಯೆ ಸಾರಿದೆ ||

ಹನುಮಂತ : (ಕಲ್ಯಾಣಿ-ಅಷ್ಟ) ಹರ ಬೊಮ್ಮಾದ್ಯರ ಮೆಚ್ಚಿಸಿ | ಪ್ರಾಯದೊಳಿಪ್ಪ | ವರವನ್ನೆ ಸಂಪಾದಿಸಿ ||
ತರುಣಿಯ ಹತ್ಯೆಗೈ | ದರೆ ರಿಪು ಕುಲವನು || ಹರಿಸದೆ ಬಿಡ ರಾಮ | ನರಿತುಕೊ ಮನದಲಿ ||

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ಭಾಮಿನಿ-ಅಬ್ರ) ಓದದಿರು ರಗಳೆಯನು ವೃಕ್ಷಚ | ರಾಧಮನೆ ಬಾಲವ ಸುಡಿಸಿಕೊಂ ||
ಡಾದಿಯಲಿ ಹೊಯ್ದೊಡಿ ಬದುಕಿದ ಕೋತಿ ನಿನ್ನಿಂದ ||

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ಭಾಮಿನಿ-ಅಬ್ರ) ಆದುದಾಗಲೆನುತ್ತಲಧಿಕ | ಕ್ರೋಧದಲಿ ಖಡುಗವನು ಝಳಪಿಸಿ || ಭೇದಿ
ಬಿಸುಟನು ಧರೆಗೆ ಸೀತೆಯ ಮರುತಜನ ಮುಂದೆ ||

[ಸೀತೆಯ ತಲೆಯನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಾನೆ , ಸೀತೆ ನೆಲಕ್ಕೂರಗುತ್ತಾಳೆ]

ಹನುಮಂತ : (ಸಾಂಗತ್ಯ-ರೂಪಕ) ಧರೆಗೆ ಮಾಯಾಸೀತೆ ಶಿರವು ಬೀಳುವ ಮುನ್ನ | ವೆರಗಿದ ಖಳಗೆ
ಮುಷ್ಟಿಯಲಿ || ಭರಕೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಪೋಗಲಾ ರಥವು ಜ | ಜ್ವರಿತವಾಗಲು ಮರುಗಿದನು ||

[ಕೋಪಗೊಂಡ ಹನುಮಂತ ಇಂದ್ರಜಿತುವನ್ನು ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗುದ್ದಿದಾಗ ಆತನ ರಥ ಪುಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ , ಆತ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ , ನಂತರ
ಸೀತೆಯ ಶವ ಕಂಡು ಹನುಮಂತ ದುಃಖಿಸುತ್ತಾನೆ]

ಹನುಮಂತ : (ಸಾಂಗತ್ಯ-ರೂಪಕ) ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ಅವನಿಜೆ ಅಬಲೆಯರೊಳು ಸಹಜೆ | ಮಯ್ಯೆ
ಚಾಚುವುದಾಯ್ತೆ ನೆಲಕೆ || ಕಯ್ಯಾರೆ ಕರ್ಮವನುಣಿಸಿತೆನಗೆ ಜಗ | ದಯ್ಯನೊಳೇನೆಂಬೆನಕಟಾ ||

ಹನುಮಂತ : (ಸಾಂಗತ್ಯ-ರೂಪಕ) ಪಾತಕಿ ನಾ ನಿಮ್ಮ ಕೊಲಿಸಿರ್ಪೆನೆಂದರೆ | ಸೀತೆಯ ಪೆಸರಡಗಿಸಿತೆ ||
ಯಾತಕೋಸುಗ ಬಂದೆ ಖಳನುಪದ್ರಕೆ ನಾನು | ಮಾತೆ ನಿಮ್ಮಳಿವು ನೋಡುವರೆ ||

ಹನುಮಂತ : (ಸಾಂಗತ್ಯ-ರೂಪಕ) ಕಡಿಗಳೆರಡರಲಿ ಶೋಣಿತಧಾರೆ ಸುರಿಯಲು | ಬಿಡುವ ಮುಚ್ಚುವ
ಕಣ್ಣಾಕೃತಿಯ || ಕಡುಪ್ರಕಾಶದ ಚಂದ್ರಾನನ ಕಂಡು ಹನುಮಂತ | ಪೊಡವಿಗೊರಗಿದ ಮೂರ್ಛೆಯಲಿ ||

[ದುಃಖಿಸುತ್ತ ಹನುಮಂತ ಮೂರ್ಛೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ , ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿಂಬದಿಯಿಂದ ರಾಮನು ಅರ್ಧ ಹೇಳಿ ಜಾಂಬವರನ್ನು ಕಳಿಸುವುದು]

ರಾಮ : (ವಾರ್ಧಕ) ಅನಿಲಾತ್ಮಜನ ಸಿಂಹನಿನದವೇಕಿಲ್ಲದನು | ಜನ ಬಿಲ್ಲ ಠೇಂಕಾರ ಕೇಳುತಿದೆ
ಜಾಂಬವರೆ | ಹನುಮಂತನೇನ್ ಗೈವನೆಂಬುದಂ ತಿಳಿದು ಬಾರೆಂದು ರಘುಪತಿಯುಸುರಲು ||

ಜಾಂಬವ : (ವಾರ್ಧಕ) ಅನುವರದ ಭೂಮಿಯೊಳು ಬಿದ್ದ ಹೆಣಗಳ ದಾಂಟಿ | ಘನರಥಾಶ್ವಂಗಳಂ
ಹತ್ತಿಳಿದು ಬಳಲುತ್ತ | ಹನುಮಂತನಂ ದೂರದಿಂಕಂಡು ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆದಾಗಲಿಂತೆಂದನು ||

[ಈ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಜಾಂಬವ ಬರುತ್ತಾನೆ , ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕುಳಿತಿರುವ ಹನುಮಂತನೊಡನೆ ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತಾನೆ]

ಜಾಂಬವ : (ತ್ರಿವುಡೆ) ಕೇಳು ಮರುತಾತ್ಮಜನೆ ಇಂದಿನ | ಕಾಳಗದಿ ಖಳ ಮೆರೆದ ಪರಿಯನು || ಕೇಳಿ
ಬಾರೆಂದೆನ್ನ ಕಳುಹಿದ | ಶ್ರೀಲಲಾಮ ||

ಜಾಂಬವ : (ತ್ರಿವುಡೆ) ಏನು ನಿನ್ನಯ ಮನದ ದುಗುಡವಿ | ದೇನೆನುತ ಬೆಸಗೊಂಡ ಬೊಮ್ಮನ ||
ಸೊನುವಿಂಗನಿಲಜನು ಪೆಳ್ಳನಿ | ಧಾನದಿಂದ ||

ಹನುಮಂತ : (ಸಾವೇರಿ-ಅಷ್ಟ) ಜಾಂಬವದೇವ ಕೇಳಯ್ಯ | ಖೂಳ | ಜಂಭಾರಿಜಿತುವೆನ್ನ ಕಯ್ಯ ||
ಸಂಭ್ರಮದಲಿ ಕಾದಿ ಇಂಬುಗಾಣದೆ ಪೋಗಿ | ಕುಂಭಿನಿಜೆಯ ತಂದು ಕೆಡಹಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ || ಜಾಂಬವ ||

ಹನುಮಂತ : (ಸಾವೇರಿ-ಅಷ್ಟ) ಇವಳ ಕೊಲ್ಲಲು ಬಿಟ್ಟು ನಾನು | ವಾಯು | ಭವನಾದುದಕೆ ಫಲವೇನು ||
ಅವನಿಪಾಲಗೆ ವದನವನೆಂತು ತೋರುವೆ | ರವಿಜಾತ ತಾನಿನ್ನು ಮೊಗದಿರುಹದೆ ಬಿಡ | ಜಾಂಬವ ||

ಜಾಂಬವ : (ತ್ರಿವುಡೆ) ಜಗದ ಜೀವನ ಬೇಡ ನಿನಗೀ | ಬಗೆಯ ಪಂಥವೆನುತಲಿ || ಮೊಗುವ ಕಂಬನಿ
ತೊಡೆದು ನಯನದಿ | ಜಾಂಬವಂತ ||

ಜಾಂಬವ : (ತ್ರಿವುಡೆ) ಮರುಸುತ ಸುಜ್ಞಾನಿ ನಿನಗೀ | ಮರುಳು ಯಾಕೈ ಸುಮ್ಮನೆ || ನಿರತವೋ
ಪುಸಿಯೆಂಬ ಬಗೆಗಳ | ನರಿವದೆಂತು ||

ಜಾಂಬವ : (ತ್ರಿವುಡೆ) ಮಾಯೆಯಿದು ದಿವಿಜಾರಿ ರಚಿಸಿದ | ದೇವಿಯಲ್ಲಾ ತಿಳಿದುಕೋ || ಆಯತಾಕ್ಷಿಯ
ಮುಂದೆ ತೋರಿದ | ಡಾತ ಬಲ್ಲಾ ||

[ರಾಮ ರಾಮಾ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಸೀತೆಯ ಶವವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ರಾಮನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ , ರಾಮನು ದುಃಖಿಸುತ್ತಾನೆ]

ರಾಮ : (ಭಾಮಿನಿ) ದುರುಳ ಖಳ ಖಂಡಿಸಿದ ಮಾಯಾ | ತರುಣಿಯನು ಕಾಣುತ್ತ ರಘುಪತಿ || ಅರಸಿ
ಜಾನಕಿ ಸತ್ಯವೆಂದೇ ಮನದಿ ನಿಶ್ಚಿಸಿ || ಅರೆಗಳಿಗೆ ಮೂರ್ಛೆಯೊಳೊರಗಿ ಚೇ | ತರಿಸುತಾಗಳೆ ಸತಿಯ
ತೊಡೆಯೊಳ || ಗಿರಿಸಿ ನರರಂದದಲಿ ಮರುಗುತ್ತೀರ್ದನಾ ರಾಮ ||

ರಾಮ : (ಸಾವೇರಿ-ಆದಿತಾಳ) ಜನಕಾತ್ಮಜೆ ಜಾಣೆಯೆನ್ನರಸಿಯೆ | ಮುನಿಸೆನ್ನೊಡನ್ಯಾತಕೆಂದೆನುತ ||
ಘನಸ್ನೇಹದಿ ಚುಂಬಿಸುತಧರವ | ಮನದಣಿಯೆ ಮುದ್ದಾಡುತಲೆಂದ ||

ರಾಮ : (ಸಾವೇರಿ-ಆದಿತಾಳ) ಚಂದ್ರಾನನೆ ಚೆಲುವೆ ನೋಡೆನ್ನನು | ಮಂದಹಾಸದಿ ಮಾತಾಡೊಂದನು
|| ಇಂದ್ರಾಂತಕ ದಶಮುಖಾದಿಗಳ | ಕೊಂದೀವೆ ಹಿಡಿ ನಂಬುಗೆಯನೂ ||

ರಾಮ : (ಸಾವೇರಿ-ಆದಿತಾಳ) ಬೇಡೆಂದೆರೆ ಭಾಗ್ಯವಿಹೀನನ | ಕೂಡೇತಕೆ ಬಂದೆ ಸಾವುದಕೆ ||
ಮೂಢಾತ್ಮನ ಭಯಕೆಷ್ಟು ಕೂ | ಗಾಡಿದೆ ಪೇಳೆನ್ನನು ಕರೆಕರೆದೂ ||

[ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ವಿಭೀಷಣನು ಬರುತ್ತಾನೆ , ರಾಮನು ಹೀಗೆ ದುಃಖಿಸುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತಾನೆ]

ವಿಭೀಷಣ : (ವಾರ್ಧಕ) ದೇವ ನೀ ತೆರದಿ ಮರುಗಲು ವಿಭೀಷಣನೆಂದ | ದೇವಿ ಜಾನಕಿಯಲ್ಲ ನಮ್ಮವರ
ಕಪಟವಿದು | ದೇವಾಧಿದೇವ ನರನಾಟಕವ ನಟಿಸಿ ದುಃಖಿಸುಲ್ಯಾಕೆ ಕಪಟಸತಿಗೆ ||

[ವಿಭೀಷಣನು ಇದು ನಿನ್ನ ಸತಿಯಲ್ಲ , ಇದು ನಮ್ಮವರ ಮಾಯೆ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ , ಮಾಯೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ]

ವಿಭೀಷಣ : (ಭಾಮಿನಿ) ಜೀಯ ಪಾಣೀ ಸ್ವರ್ಶನದೊಳೀ | ಮಾಯೆಯಳಿದಪುದೆಂದು ಕರದಿಂ || ದಾ
ಯಶೋನಿಧಿ ಮುಟ್ಟಲಾ ಬಯಲಾದುದಾ ಮಾಯೆ ||

[ವಿಭೀಷಣ ಮುಟ್ಟುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ ಮಾಯಾ ಸೀತೆ ಎದ್ದು ಓಡುವಳು, ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಸೀತೆ ಎಲ್ಲಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ]

ವಿಭೀಷಣ : (ವಾರ್ಧಕ) ಪಾವನಾತ್ಮಕಿಯಶೋಕಾವನದೊಳಿಲ್ಲದಿರೆ | ಸೇವೆಗಾಗುವನಲ್ಲವೆಂದಸುರಪತಿ
ನುಡಿಯೆ | ಪಾವಮಾನಿಗೆ ನೇಮವಿತ್ತು ಕಳುಹಿದ ನಿಜವ ತಿಳಿಯಲ್ಕೆ ರಘುನಾಥನು ||

[ನಿಜವಾದ ಸೀತೆ ಅಶೋಕವನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಳೆ ಎಂದಾಗ, ಹೌದೋ ಅಲ್ಲವೋ ನೋಡಿ ಬಾ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹನುಮಂತನನ್ನು ಕಳಿಸುತ್ತಾನೆ , ಎಲ್ಲರೂ
ತೆರಳುತ್ತಾರೆ , ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಇಂದ್ರಜಿತು ಬರುತ್ತಾನೆ]

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ಸಾಂಗತ್ಯ-ರೂಪಕ) ಸೋಲವಾಯಿತುಯೆಂದು ಸುರಪಾಲಜಿತು ಬಂದು | ಮೂಲಕುಂಭಿನಿ
ಭೂಮಿಗಿಳಿದೊ || ಕಾಲನಂದದಿ ಪೌರೋಹಿತ ಪೇಳ್ವ ಮತದಿಂದ | ಶಾಲೆ ಹಿಡಿದು ದೀಕ್ಷೆಗೊಂಡಾ ||

[ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮಾರಣಾಧ್ಯರಕ್ಕೆ ತೊಡಗುತ್ತಾನೆ, ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಮ ಮತ್ತು ವಿಭೀಷಣ ಬರುತ್ತಾರೆ]

ರಾಮ : (ಸಾಂಗತ್ಯ-ರೂಪಕ) ಆ ಮಾರಣಾಧ್ಯರದಗ್ನಿ ಧೂಮ ಜ್ವಾಲೆ | ಗಾ ಮೂರು ಲೋಕವು ನಡುಗೆ ||
ಆ ಮಹಾ ಕಪಿಸೇನೆ ಹೊರಳುತ್ತಿರಲು ಕಂಡು | ರಾಮ ಕೇಳಿದ ವಿಭೀಷಣಗೆ || ಧಗಧಗಿಸುವ ದಳ್ಳುರಿಯ
ಹೊಗೆಯಿದೇನು | ಮಿಗುವರಿವುದು ಕಪಿ ಬಲವು ||

ವಿಭೀಷಣ : (ಸಾಂಗತ್ಯ-ರೂಪಕ) ಹಗೆಗೆ ಮಾರಣ ಮಾಳ್ವ ಕುಂಭಿನಿಯಲಿ ನಮ್ಮ | ಮಗನಿಂದ್ರಜಿತು
ಲಾಲಿಸಯ್ಯ || ತ್ರಿಜಗದೊಳಿದಿರಿಲ್ಲ ಅವಗೆಲೆ ರಾಜೇಂದ್ರ | ಅಜನ ವರದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲಿ ||

ವಿಭೀಷಣ : (ಸಾಂಗತ್ಯ-ರೂಪಕ) ನಿನ್ನ ಸೇನೆಯೊಳುಂಟೆ ನಿದ್ರಾ ಕಾಮಿನಿ ಸಂಗ | ಅನ್ನವರ್ಜಿತವಾದ
ವೃತವ || ಹನ್ನೆರಡಬ್ಬ ಸಾಧಿಸಿದವನುಳ್ಳಡೆ | ನಿರ್ನಾಮವಹನು ಶಕ್ರಾರಿ ||

[ಅಂಥವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಮುಂದಿನ ಅಬ್ರ , ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಬರುತ್ತಾನೆ]

ಲಕ್ಷ್ಮಣ : (ಕಂದ-ಅಬ್ರ) ಮಿಕ್ಕವರಿಂಗಸದಳ ಬಲು | ರಕ್ಕಸನಂ ಮುರಿದುರುತರ ಕೀರ್ತಿಯ ಪಡೆಯಲ್ ||
ತಕ್ಕವರಿಲ್ಲನೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣ | ನಕ್ಕು ನೃಪಾಲನೊಳೆಂದನು ಶೌರ್ಯವು ಜಡಿಯಲ್ ||

ಲಕ್ಷ್ಮಣ : (ಮಾರವಿ-ಏಕ) ಯಾಕೀಪರಿ ಕಡು | ವ್ಯಾಕುಲ ತಾಳ್ವಿರಿ | ಈ ಖೂಳನ ವಧೆಗೆ || ಕಾಕುಸ್ಥಾಧಿಪ
ತಾ ಕರ್ಪೂರ ವೀ | ಳ್ಯಾಕುಲವನು ತನಗೆ ||

ಲಕ್ಷ್ಮಣ : (ಮಾರವಿ-ಏಕ) ಕೊಂದುಕೊಡುವೆ ದಶ | ಕಂಧರನಣುಗನ | ಸಂದೇಹಗಳೇನು ||
ಮಂದರಾದ್ರಿಧರ | ನೊಂದು ಕರುಣವಿರ | ಲಿಂದಂಜನು ನಾನು ||

ಲಕ್ಷ್ಮಣ : (ಮಾರವಿ-ಏಕ) ಎಲ್ಲವರಿಂದಲಿ | ಸಲ್ಲದ ಕಾರ್ಯವ | ನೊಳ್ಳಿತೆನಲು ಮಾಡಿ || ಉಲ್ಲಾಸದೊಳು
ಪ್ರ | ಪುಲ್ಲ ಯಶಸ್ಸಿದ | ರಲ್ಲಿ ಪಡೆವೆ ನೋಡೀ ||

[ರಣವೀಳ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರಾಮ ತೆರಳಿದಮೇಲೆ , ವಿಭೀಷಣ , ಹನುಮಂತ ಹಾಗೂ ಕಪಿಸೇನೆಯನ್ನು ಒಡಗೊಂಡು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ , ಕಪಿಗಳೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಯಾಗವನ್ನು ಧ್ವಂಸ ಮಾಡಿದಾಗ , ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ ಓಡಿಹೋಗುತ್ತಾನೆ, ಆದರೂ ಇಂದ್ರಜಿತು ಕುಳಿತಲ್ಲಿಂದ ಎಳೆದೇ ಇದ್ದಾಗ]

ಲಕ್ಷ್ಮಣ : (ಝಂಪೆ-2) ಏಳು ದೈವದ್ರೋಹಿ | ಕಾಳಗಕೆ ನಿಲ್ಲೆನುತ || ಕಾಲಿಂದ ದನುಜನ ಕ | ಪಾಲವನು ತುಳಿದ ||

[ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಕಾಲಿನಿಂದ ಕಪಾಲಕ್ಕೆ ಒದೆಯುತ್ತಾನೆ , ಆಗ ಇಂದ್ರಜಿತು ಯಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮೇಲೆದ್ದು ಯುದ್ಧ ಸನ್ನದ್ಧನಾಗುತ್ತಾನೆ]

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ಝಂಪೆ-2) ದೀಕ್ಷೆಯನು ಬಿಸುಟಿದ್ದು | ಆ ಕ್ಷಣವೆ ರಥವೇರ್ದು || ಲಕ್ಷ್ಮಣನೊಳೆಂದ ನೀ | ಲಕ್ಷ್ಯವೇ ಎನಗೆ ||

[ನಂತರ ವಿಭೀಷಣನನ್ನು ನೋಡಿ ಕೋಪದಿಂದ]

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ಝಂಪೆ-2) ಎನ್ನ ತೋರಿಸಬಂದ | ಕುನ್ನಿ ರಕ್ತವ ಸುರಿಸಿ || ನಿನ್ನ ಪೌರುಷವಹ್ನಿ | ಯನ್ನು ನಂದಿಸುವೆ ||

[ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ವಿಭೀಷಣನನ್ನು ಓಡಿಸುತ್ತಾನೆ, ಆಗ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಇದಿರಾಗುತ್ತಾನೆ]

ಲಕ್ಷ್ಮಣ : (ಶಂಕರಾಭರಣ-ಏಕ) ನಾರಿಚೋರನಣುಗ ನೀನು | ಮಾರಣ ಯಜ್ಞದಿ ನಮ್ಮ || ಗಾರುಗಡಿಸ ಬಗೆದೆಯಲ್ಲ | ಚೋರ ರಾಕ್ಷಸ ||

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ಶಂಕರಾಭರಣ-ಏಕ) ಭಾರಿ ಚಾಪಕೊಳ್ಳುತ ರೋಂ | ಕಾರ ಗಯ್ಯುತೆಂದ ಮನುಜ || ತೀರಿತು ನಿನ್ನಾಯುಷ್ಯ ವಿ | ಚಾರಿಸದಾದೆ ||

ಲಕ್ಷ್ಮಣ : (ಶಂಕರಾಭರಣ-ಏಕ) ಖೂಳ ತಾತ ಕದ್ದು ತಂದ | ಬಾಲೆಯನೆ ನ್ನಣ್ಣಗಿತ್ತು || ಕಾಲಿಗೆರಗಿದರೆ ಕಾವೆ | ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮನು ||

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ಶಂಕರಾಭರಣ-ಏಕ) ಕೇಳೆಲಾ ನಿನ್ನಣ್ಣ ಬಂದು | ಕಾಲಿಗೆರಗಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡ || ಬಾಳೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವಾ || ಕಾಲವುಂಟೇನೊ ||

ಲಕ್ಷ್ಮಣ : (ಶಂಕರಾಭರಣ-ಏಕ) ಕಾಲನರಮನೆಗೆ ಪೋಪ | ಕಾಲ ಬಂದವರ್ಗೆ ಬುದ್ಧಿ || ಪೇಳಿದರೆ ಕೇಳ್ವರೇನೋ | ಖೂಳ ರಕ್ತಸ ||

[ಯುದ್ಧ , ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ]

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಕೇಳೆಲವೊ ಮಾನವನೆ ಲಂಕಾ | ಪಾಲ ರಾವಣನಾಜ್ಞೆಯೊಳಗೀ || ರೇಳು ಜಗವಿಹುದೆಂಬುದನು ನೀ | ಕೇಳಿ ಬಲ್ಲೆ ||

ಲಕ್ಷ್ಮಣ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಕೇಳಿ ಬಲ್ಲೆನು ಹಿಂದೆ ವಾಲಿಯ | ಬಾಲಕನು ಚೊಚ್ಚಲನು ತೊಟ್ಟಿಲ || ಕಾಲ ದೆಸೆಯಲಿ ಕಟ್ಟೊಡೆದ ದಶ | ಮೌಳಿಯೆಂದು ||

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ನಿತ್ಯವೆಮ್ಮನು ಬಂದು ಹರಸುವ | ಸತ್ಯಲೋಕೇಶ್ವರನು ಬಳಿಕಾ || ದಿತ್ಯಸುತ
ಯಮರಾಜ ನೆಮ್ಮಯ | ಭೃತ್ಯ ಕೇಳೈ ||

ಲಕ್ಷ್ಮಣ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಕೆತ್ತಿದೆನು ನಿನ್ನತ್ತೆ ಕಿವಿ ಮೂ | ಗೊತ್ತಿಸಿದನೀ ಬೊಮ್ಮ ಸಮರದಿ || ಸತ್ತ ದನುಜರ
ಯಮ ನಿಮಗೆ ತಂ | ದಿತ್ತನೇನೈ ||

[ಯುದ್ಧ , ಸೋಲಾದಾಗ ಇಂದ್ರಜಿತು ಮರುಗುತ್ತಾನೆ]

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ಝಂಪೆ-1,2) ಹರ ಹರಾ ಶಕ್ರಾರಿ ಎಂದೆಂಬ ಬಿರುದ ನೀ | ವರೆಗೆ ಮೆರೆಸಿದೆನು
ಮೂರ್ಜಗದಿ || ಸುರನರೋರಗರನ್ನು ಅಳುಕಿಸಿದ ಭಟ ತಾನು ತ | ನ್ನೊರಗಿಸಿದ ಮೂರ್ಛೆಯೊಳಗಿವನು ||

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ಝಂಪೆ-1,2) ಈತ ಗಳು ನರರಲ್ಲ ಬಂದ ಕೋಡಗಗಳಿವು | ಕೋತಿಗಳ ಬಲವಲ್ಲ ಸಿದ್ಧ ||
ಕೈತವದ ಯತಿಯಾಗಿ ತಾತ ಕಳವಿಲಿ ತಂದ | ಸೀತೆ ಮಾನವಿಯಲ್ಲ ಬದ್ಧ ||

[ನಂತರ ಲಕ್ಷ್ಮಣನೊಡನೆ]

ಇಂದ್ರಜಿತು : (ಝಂಪೆ-2) ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ನಿದ್ರಾಹಾರ ಸತಿ ಸಂಗ | ಅನ್ನವರ್ಜಿತವಾದಡೀಗ ||
ಎನ್ನೊಳಿದಿರಾಗಬಲ್ಲದಡೆ ನಿನಗಸಾಧ್ಯವಿದು || ನನ್ನಿ ತಿಳಿದಿದಿರಾಗೆನುತ್ತ ||

ಲಕ್ಷ್ಮಣ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ದುರುಳ ರಾವಣಿ ಕೇಳು ಪರಸತಿ | ಸುರಕುಲದ್ರೋಹಿಗಳಿಗಿದಕೋ || ಪರಮ
ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಿದು ವಿಧಿ | ಶರದೊಳೆನುತ ||

[ಯುದ್ಧ , ಇಂದ್ರಜಿತು ಸಾಯುತ್ತಾನೆ , ಇಂದ್ರಜಿತು ಬಿಟ್ಟ ಬಾಣವು ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ ನಾಟುತ್ತದೆ , ಅದರ ಸಮೇತವಾಗಿ ನರಳುತ್ತಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು
ಅಣ್ಣನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಸಿದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ , ರಾಮನು ಆ ಕಣೆಯನ್ನು ಕೀಳುತ್ತಾನೆ]

ರಾಮ : (ಝಂಪೆ-1) ಕಿತ್ತು ಗಾಯದ ಕಣೆಯ ನೆತ್ತರೆಲ್ಲವ ತೊಳೆದು | ಮತ್ತೆ ಕವಳೊಡ್ಡದಿಯ ಮಂತ್ರಿಸುತ
ಹಚ್ಚಿ ||

ರಾಮ : (ಝಂಪೆ-1) ಕಂದ ನೀನಾಹಾರ ಕೊಳ್ಳದುಪವಾಸಗೈ || ದಂದದೆಂತೆನೆ ರಘುಜಗೆಂದ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ||

ಲಕ್ಷ್ಮಣ : (ಝಂಪೆ-1,2) ಇಂದು ಪರಿಯಂತ ಫಲ ತಂದಿತ್ತೆ ನಿಮಗೆ ನಾ || ತಿಂದುದಿಲ್ಲಾ ನೀವು ತಿಳಿದು
ಕೊಡಲಿಲ್ಲ || ಹಾಸಿ ಮಲಗಿದುದಿಲ್ಲ ಹಸ್ತದಲಿ ಬಿಲ್ವಿದಿದು | ದಾಸತ್ವ ನಡೆಸಿದೆನು ದೂಷಕರ ಭಯಕೆ ||
ವನಿತೆ ವರ್ಜಿತೆಯಾದುದನು ನೀನೆ ಬಲ್ಲೆ ಎಂ | ದೆನೆ ಕೇಳಿ ರಾಘವನು ಮನ ಮರುಗುತ್ತೆಂದ ||

ರಾಮ : (ಝಂಪೆ-1,2) ಕರುಣಹೀನನ ಸೇವೆ ಕಷ್ಟಗೊಳಿಸಿತು ನಿನಗೆ | ತರುಣ ನಿನ್ನುಪಕಾರ
ಮರೆಯಲಿನ್ನುಂಟೇ || ತಂದವನು ನೀನಾದೆ ಇಂದು ಜನಕಜೆಯ | ಎಂದೆನಲು ಕರಮುಗಿದು ಸೌಮಿತ್ರಿ
ಮಣಿದ ||

* * * * *